N[ro] 82

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 13 PAZDZIERNIKA 1797 R. W PIĄTEK.

Z Wiédnia 4 Października.

Arcy-Xiążę Palatin d. 28 zeszłego miesiąca z Węgier tu przybył. — Gazeta Dworska ciągle o negocyacyac w *Udine* zachowuiąc milczenie, następne tylko z nadgranicy Włoskiey wiadomości zawiera. „Stosownie do rapportow z *Laybach* pod d. 28 Września przyiechał tam d. 24 będący dawniey przy Dworze Peterzburgskim Poseł Cesarski Hrabia *Cobenzl* w towarzystwie G. *Meerfeld* a potym zaraz do *Gorycyi* udał się. Generał zaś *Meerfeld* w dalszą podroż do *Udine* puścił się. Tym czasem Woyska Cesarskie w Karnioli tak na kwaterach iako i w obozach stoiące pod kommendą G. Artyleryi Barona *Terzy* odebrały rozkaz posunąć się naprzod: dla tego stoiący przy *Oberlaybach* ochotnicy Wiedeńscy i oboz między *Lukowiz* i *Kosarie* d. 15 o godzinie 2 po pułnocy do *Adelsberg* wyruszyły. Oboz przy *Wismarie* tegoż dnia o 10 z rana tam się przeniosł: wielki park artyleryi d. 27 z *Feistriz* ku granicy transportowano, kwatera także głowna do *Gorycyi* przeniesiona została. Powysypowano także w wielu mieyscach baterye i wszystkie porobiono przygotowania ktore potrzeba wskazuie w przypadku niepomyślnego ukończenia negocyacyi o pokoy w *Udine*.

Z Paryża 22 Września.

Woyna iest znowu hasłem powszechnym (pisze gazeta Hamburska.) Nietylko negocyacye z Anglią są zerwane, ale i z Cesarzem iako też i z Rzeszą do czynności nieprzyiacielskich przyidzie. Zapewniaią, że zdarzenie przypadkowe przyszpieszyło odesłanie z *Lille* Pełnomocnikow W. Brytanii. Wiadomo iest, że 2ch kuryerow Angielskich z *Londynu* wysłanych utoneło przy *Calais*: depesze ich znalezione potym uwiadomiły Dyrektoryat o całey polityce dworu Londyńskiego. — Negocyacye w *Lille* z strony Angielskiey były zawsze wzwiązku z Cesarskiemi w *Udine*, dla tego Dyrektoryat w wydaney odezwie do narodu (w przeszłey gazecie namienioney) względem potrzeby dalszego prowadzenia woyny rownie bez względnie wspomniał o dworze Wiedeńskim iako i gabinecie Londyńskim twierdząc; że iest przez niego uwodzony, że gabinet ten o woynę i zamięszania w Europie frymarne, że pierwszy postępuie przeciw życzeniom swych kraiow i potrzebie pokoiu, ktorą one czuią, że przygotowania iego woienne wskazuią co Francuzom robić wypada. — Potrzeba przekonać nieprzyiacioł (wyraził Dyrektoryat między wielu innemi myślami), że we Francyi iedna iest tylko partya to iest: czuwaiąca nad interessem całego narodu, znaiąca iego wielkość, i chcąca ugruntować wolność. Nieprzyiaciel nie mogąc sile naszey wydołać, rozumiał, że nas podstępem pokona. Gdyby był szczerze żądał pokoiu, byłby iuż zawarty, lecz otrzymawszy zawieszenie zwycięztw naszych, chciano tylko czas pozyskać dla wzniecania niezgody wewnętrzney, zapalenia woyny domowey i osłabienia rządu. Takowey polityki szcze-

rość republikancka przewidzieć nie mogła &c.

Woyna iednak zdaie się, że bardziey zapali umysły Francuzow a niżeli odezwy, gdyż wszyscy nienawiścią ku obcym nieprzyiaciołom pałaią. — Dyrektoryat mocno się zatrudnia urządzeniami potrzebnemi do rozpoczęcia iak naydzielnieyszego woyny. Armia nasza we Włoszech przeszło z 150,000 ludzi składa się, a formowanie Cisrenańskiey Rzplitey przy rozpoczęciu nowey kampanii w kraiach Rzeszy Niemieckiey bardzo użyteczne bydź może. Słychać, że Gen: *Ernouf* zostanie Ministrem woyny. Względem Gener: *Moreau* rożne są wieści; wielu mniema, że złoży kommendę, inni przeciwnie, że tu przyiechał, dla ułożenia z Dyrektoryatem czynności woiennych w Szwabii.

Koło Konstytucyine zatrudniało się d. 19 proiektem zawieszenia na czas nieiaki sessyi ciała prawodawczego. Jeden z członkow żądał, ażeby wydane było pismo do publiczności dla zapewnienia w tey mierze Republikanow. Proiekt ten przyięto i pracę tę zdano na obywatela *Beniamin Constant*. — Rada 500 na sessyi d. 20 zatrudniała się także tym przedmiotem, wielu reprezentantow przeciw temu oświadczyło się.

Dyrektoryat przesłał odezwę do wszystkich administracyi departamentowych zalecaiąc im, aby wszyscy urzędnicy ktorzy przed 18 *Fructidor* okazywali sposob myślenia sprzyiaiący deportowanym utracili owe mieysca. Używanie tytułu *WPana* zamiast *Obywatela* iest dostatecznym dowodem dla przekonania o słabości ducha republikanckiego. — Innym wyrokiem Dyrektoryat zalecił, iż Dyrektorowie spektaklow i ich aktorowie, będą w odpowiedzi za sztuki dążące do osłabienia republikanizmu.

Listy z *Turynu* opisuią w tym sposobie siłę zbroyną Krola Sardyńskiego. Piechota narodowa składa się z 12,716 ludzi, zagraniczna z 6435, prowincyonalna z 8380, piechota letka z 1548, artylerya z 1520. Jazda i dragonia z 2862, żołnierzy nie służących w linii iest 3529 w ogulności 36,900 ludzi. — Z mnieyszenie na stopień pokoiu ustanowiony przed rozpoczęciem ostatniey woyny wynosi 4233 ludzi.

Z Paryża 24 Września.

Onegdayszy festyn celował wszystkie wspaniałością, iakie tylko widziane tu były od federacyi 1790. Tłum obywateli, powszechny antuzyam w czasie obchodu; wesołość podczas igrzyskow i gonitw; porządek imponuiący, przeszło 150 tysięcy spektatorow rozległy obwod amfiteatru zaymuiących na placu marsowym; patryotyczne pieśni, tańce i często powtarzane odgłosy *Niech żyie Rzplita*! Poklaskiwania ze wszystkich stron Dyrektoryatowi wspaniałym orszakiem otoczonemu; Piękność w manewrach i woiennych obrotach korpusow woysk, użytych do reprezentacyi zwycięztwa; nakoniec ogoł widoku *Paryża* w tym dniu, powinien był przeiąć radością, słodkim uczuciem i nadzieią wszystkich przyiacioł Rzpltey.

Do opisu festynu (w N. 80 gazety umieszczonego, następuiące ieszcze przydamy szczeguły.) Prezydent Dyrekt. Ob: *Reveillere Lepaux* na stacyi pierwszey przemowił do Inwalidow w następney treści.

Przyiaciele oyczyzny naygłębszym uczuciem wdzięczności przeięci znayduią się wśrzod grona waszego waleczni mężowie! Dla sławy narodu i utwierdzenia wolności iego, poświęciliście się odważnie na śmierć, i na kalectwa częstokroć ieszcze nieznośnieysze. Kto może zbliżyć się do tego mieysca, uważać te trofea, kto mo-

że spoglądać na tych poważnych ſtarcow, ktorych włosy zbielały pod szyszakiem, na woynach, i na tę młodzież okrytą szanownemi bliznami, bez wzruszenia serca i zapalenia się miłością oyczyzny? Ah iak nikczemna ieſt ta młodź w porownaniu z wami, ktora w prożniactwie i rozkoszy dni swoie przepędza! &c. Zamiaſt naśladowania tych bohatyrow i czynow onych wiekopomną im sławę przynoszących; na łonie rozpuſty wykwintne i wzgardy powszechney godne życie prowadzi.

Ale usuńmy tak smutne wyobrażenia w dniu tym radośnym feſtynu republikanckiego, a zwroćmy nasze myśli do ukontentowania powszechnego; niech dusza każdego republikana zapali się naysłodszemi uczuciami, i coż być może zdolnieyszym do tego, iak przypomnieć zwycięztwa zatwierdzaiące krwią waszą niepodległość naszą? Jak ściągnąć powszechne uszanowanie dla ran i kalectw waszych, ktoreście przez wspaniałe poświęcenie się odnieśli? Jak oddawać wam hołd powszechney wdzięczności, ktore są w sercu i uſtach każdego Francuza?

Te trzy wieńce laurowe na głowach waszych kolegow od was wybranych, oznaczaią laur zwycięztwa niezwyciężonym armiom od ludu Francuzkiego ofiarowany. Niezwiędnie on nigdy w naypoźnieyszych wiekach.

Te trzy medale w rękach waszych złożone, wyrażaią pamiątkę dnia tego szczęśliwego!

Nie, waleczni woiownicy Weterani! Dyrektoryat W. nie miał rozkosznieyszey chwili od czasu swey inſtalacyi, iak ta, w ktorey się teraz w pośrzod was znayduie, w ktorey ieſt tłumaczem narodowey wdzięczności, i może swe życzenia połączyc z waszemi, dla utwierdzenia konſtytucyi roku 3. spokoyności i szczęścia Rzplitey.

Potym Dyrektoryat wyk: udał się na plac marsowy i na podwyższonym w amfiteatrze mieyscu, Prezydent miał mowę ſtosowną do tego feſtynu, ktorą dla obszerności opuszczamy, niektore tylko iey szczeguły umieszczaiąc. Zaczyna się. „Dzięki tobie naywyższy Władzco przeznaczeń świata, dzięki tobie, Francya ieſt Rzecząpospolitą! Przytoczył potym hiſtoryą dawnych Rzplit nad brzegami śrzodziemnego morza i przyczynę upadku onych. Stan Rzpltey Francuzkiey, ktora w kilku latach przyszła do tey wielkości i potęgi przez czyſte prawidła i zasady republikanckie.

Wspomniał o spiſku oſtatnim roialiſtow, ktory za pomocą Naywyższego Władzcy przeznaczeń świata, bez rozlewu krwi w momencie uduszony zoſtał, a ſkończył na zagrzewaniu Francuzow, aby dar szczęśliwości swoiey umieli poznawać, byli zawsze czuynemi o dobro powszechne, bo na nim prywatne ich się zasadza, żeby kochali oyczyznę, wolność, Rzplitę &c. Dzięki tobie Naywyższy Władzco przeznaczeń świata. Dzięki tobie że Francya ieſt Rzpltą. W końcu mowy zawołał: Niech żyie Rzplita! niech żyie konſtytucya 3go roku!

Mowę tę Prezydenta z naygłębszym zaſtanowieniem się i cichością słuchano, po niey z naywyższym antuzyazmem okrzyki: niech żyie Rzplta, w całym obwodzie amfiteatru częſto powtarzane były. Muzyka narodowa grała hymn do wolności, ktory powiększył ieszcze zapał powszechny. Na imie wolności, Dyrektoryat z całą assyſtencyą powſtał, poklaſki radośne i okrzyki uczucia przytomnych wyrażały.

Dyrektoryat potym w tymże porządku powrocił do Narodowego Pałacu Władzy Wykonawczey.

Nastąpiły gonitwy piesze. Otworzono szranki. Muzyka daie hasło. Bieguny z dziesięciu mieysc w każdym po 25, ubrani w kaftanikach i pantalonach białych dążą do mety, dwudziestu kilku szybkością swą otrzymuią zwycięstwo i nadgrody przeznaczone od sędziow &c. — Muzyka przygrywa im tryumf.

Potym nastąpiły gonitwy konne. Sędziowie na podwyższonym mieyscu prawego brzegu amfiteatru każą otwierać szranki. Za danym hasłem Rycerze na koniach wypadaią z namiotow, szypkim biegiem lecą do mety. Wielu z nich wygraną otrzymuią nadgrodę z rąk sędziow. — Zwycięztwo onych z trąb i waltorni ogłoszono.

Ostatnie gonitwy były wozami tryumfalnemi. Po otworzonych szrankach i danym haśle dwa wozy zaprzężone z dwuch mieysc oznaczonych wypadaią. — Kieruiący niemi obywatele ubiegaiąc się wspolnie z szybkością i zręcznością razem stanęli u mety i otrzymali nadgrody zwycięzcom przeznaczone. — Muzyka woienna tryumf im przygrywa &c. — Festyn ten przy często powtarzanym odgłosie z armat, zakończył się, illuminacyą wspaniałą, tańcami na placu marsowym, w ktorym pod namiotami rozstawione były stoły. — Zdrowia za pomyślność Rzpltey spełniane, pieśni patryotyczne i odgłosy radości wszędzie się przez noc całą rozlegały. W obydwoch Radach, w starszych *Marbot*, w 500 zaś *Lamarque* stosowne do tey uroczystości mieli mowy.

Dyrektoryat Wyk: uwiadomiony o śmierci Generała *Hoche* naywyższego kommendanta armiow *Renu* i *Mozelli* w 30 Roku wieku, ustanowił; aby w dniu następney *Dekady* obchodzony był ceremoniał pogrzebowy na placu marsowym dla uczczenia pamiątki tego Generała — Rozkazał więc Ministrom woiennemu i wewnętrznemu, aby się wspolnie ułożyli, dla podania Dyrektoryatowi planu takowego obchodu.

Drugim wyrokiem Dyrektoryat Wyk: mianował Generała *Angereau* naywyższym wodzem armiow *Renu, Mozelli, Sambry* i *Mozy*, zaleciwszy Ministrowi woiennemu uskutecznienie tego wyroku, co powszechne tu ukontentowanie sprawiło: gdyż wszystkim iest wiadomo, iak bardzo się w kampaniach Włoskich wsławił, i iak się wiele przyłożył do pomyślnego ukończenia bitw na moście przy *Lodi*, przy *Arcole* i *Castiglione*. Jest rodem z *Paryża*. Oyciec iego żyiący ieszcze zatrudnia się handlem owocow. — Prawa przeciw emigrantom ostro są do skutku przyprowadzane, dowody tych ktorzy pozyskali wymazanie siebie z listy, ieszcze raz roztrząsane będą, wielu z nich przeto będzie podobno powtornie do listy wpisanych.

Minister woyny Ob. *Scherer* oddalił z swego departamentu więcey 150 officyalistow, dla tego, że nie byli dobremi republikanami, lub sprzyiali osobom na deportacyą skazanym. — Z *Fontenay* piszą, że Anglicy 16 deportowanych Xięży na nasze brzegi w *la Vendée* wysadzili, lecz ich zaraz aresztowano. — Przed odkryciem spisku roialistow w *Paryżu*, wiele domow republikanckich w *Lugdunie* krwią oznaczono, iako przyszłe ofiary, kompanią *Jezusa* zwaną uorganizowano, w wielu mieyscach ścięto drzewo wolności. &c. Teraz tam spokoyność zupełna panuie. Przyczyna, dla ktorey poczty ostatniey z *Marsylii* nie odebraliśmy, była takowa; Nieiaki *S. Christoph* mianuiący się Gene-

rałem Rad obydwoch, maiąc 200 insurgentow i 2 armaty osadził most i zamek *S. Esprit* w dawnym Langwedoku, lecz w krotce od woysk republikanckich rospędzony został. — W *Wenecyi* municypalność zaciągaiąc przymuszoną pożyczkę, rozciągnęła ią na bawiących się tam Turkow, lecz za wdaniem się Ministra Francuzkiego, uwolnieni od niey zostali. — Tuteysze dzienniki zawieraią, że w *Florencyi* w dzień *S. Bartłomieia* 4 armaty nabite kartaczami rząd miał w pogotowiu dla utrzymania spokoyności.

Wczoray *Echasseriaux* podał w radzie 500 proiekt wystawienia monumentu fundatorom Rzplitey. W mowie swoiey wspomniał z wielkiemi pochwałami OOb. *Condorcet*, *Vergniaud*, *Brissot* &c. Proiekt do Kommissyi odesłano. — Bywszy Poseł Hiszpański w *Londynie* Margrabia *de las Casas* przed powrotem do swego kraiu, wod w *Vichy* używać będzie.

W *Brest* iest teraz 21 liniowych okrętow i tyleż fregat w pogotowiu do wyiścia pod żagle. — W *Nantes* buduią 20 kaprowych okrętow, każdy od 20 do 30 armat.

W *Paryżu* spokoyność w niczym nie iest przerwana. Z departamentow same ukontentowanie sprawuiące odbieramy wiadomości. — Zdarzenia 18 *Fructidor* wszędzie z ukontentowiniem przyięto, roialiści zniknęli, a patryoci okazuią się.

Ob: *Verninac* bywszy Ambassador Francuzki przy Porcie Ottomańskiey żyie, sobie teraz prywatnie w *Paryżu*, będąc szacowany i lubiony od wszystkich znaiących go ktorzy w nim widzą człowieka co potrafił w naykrytycznieyszych czasach rzadką roztropnością utrzymać honor swego narodu. — Ze spisek roialistow maiących być wspartemi od armii Austryackiey dniem iednym przed wybuchnieniem zniszczony został, dowodzą nietylko listy prywatne z Niemiec ale i pismo od brzegow *Renu* 29 *Fructidor* (15 Września) do Dyrektoryatu przesłane w ktorym się znaydowało: „Uniknelismy szczęśliwie scen okropnych: w *Heidelberg* i wszędzie Austryacy i Emigrancl pewni iuż byli swoiego zwycięztwa, głosili, że 3ch dyrektorow zabitych i krolewska władza przywrocona została.„ — W papierach Generała *Klinglin* przez Gen: *Moreau* przeiętych a drukiem potrochu do wiadomości publiczney przez pisma urzędowe podawanych znayduią się iasne dowody spisku dążącego do rozpuszczenia armiow, obalenia republikanckiego a przywrocenia dawnego rządu. Miedzy wielu papierami był list imieniem *Ludwika XVIII.* pisany do pewnego *Burlet* będącego dawniey kamerdynerem u Hrabiego *Artezyi*, ktory na ostatnich seymikach w *Wersalu* członkiem rady starszych obrany został, w nim czytamy te słowa: „Krol JMść zupełnie iest kontent z wszystkich czynności ciała prawodawczego od czasu iak nowa trzecia część deputowanych do niego się przyłączyła.„

Jako nowy dowod gorliwości republikanow w utrzymywaniu Rzpltey przytaczaią tuteysze dzienniki, że gdy instytut narodowy zdawał sprawe z swych zatrudnień w 5tym roku Rzpltey, żądał od ciała prawodawczego, ażeby ustawy republikanckie przeciw usiłowaniom roializmu i anarchii iak naymocniey utrzymywał. Wczoray *Poulain Grandpre* podał w Radzie 500 proiekt zabronienia wszystkim Obywatelom używania starego Kalendarza w pismach prawnych pod ich nieważnością i przypomnienia Redaktorom dziennikow, prawa względem tego zapadłego, pod karą zakazania pism od nich wydawanych. Proiekt ten do deputacyi do rostrząśnienia odesłano.

Od Granic Włoskich d. 24 Września.

Przygotowania woienne od Francuzow robione są nadzwyczayne. Między rzekami *Isonzo* i *Adigą* potroyny rząd bateryi i okopow znayduie się, przeyście przez *Piave* i *Tagliamento* bronione iest od porządnie porobionych fortyfikacyi. — Transporta ammunicyi woiennych, armat, haubic, z *Mantui* do woyska Francuzkiego są nieustanne. Na rozkaz G. *Buonaparte* w odległości 600 sążni za tą twierdzą, nowa linia fortyfikacyina iest prowadzona i nad nią tak Włoscy iako i Francuzcy Indzinierowie nieustannie pracuią.

Woyska Francuzkie ktore w czasie zamięszania do *Genui* weszły opuściły iuż to miasto: w czasie bytności w nim żołnierze rozstawieni byli po Klasztorach a Officerowie w Pałacach bywszych szlachty. — W czasie tych zamięszań wielu obywateli tego miasta wzieło się do broni dla bezpieczeństwa iego, i potym z łatwością dali się namowić do zostania na zawsze w stanie woyskowym. — Nikt nie wątpi, że nowa konstytucya Genueńska przyięta od tego Narodu zostanie.

Gen. *Desaix* z naywiększym pośpiechem z *Udine* do *Paryża* poiechał. — W pierwszym z tych miast Francuzi założyli piekarnią polową dla woyska swego coraz bardziey ku granicom Austryackim zbieraiącego się.

Stosownie do rapportow z *Como* na rekwizycyą G. *Buonaparte* 8,000 woyska Sardyńskiego iest iuż w marszu, rownie iako i armia Alpow, maiąca się do niego przyłączyć.

Znayduiący się w stanie Kościelnym zagraniczni Xięża, to iest emigranci Francuzcy, znacznym są dla tego kraiu ciężarem. Papież odrzucił proiekt ich oddalenia, lecz na to mieysce podatek nowy na dobra duchowne nałożył. — Uważano, że Oyciec S. udaiąc się do Kościoła S. *Piotra*, nie iedzie prosto przez most *S. Anioła*, lecz dalszą daleko drogą przez przedmieście z tey strony *Tybru* leżące. Mieszkańcy iego ubodzy od dawnego czasu za niespokoynych znani, takowym dowodem zaufania bardzo są uięci.

Gdy municypalność w *Udine* przekładała G. *Buonaparte*, iż nie iest w stanie dostawić nałożonych kontrybucyi i rekwizycyi, radził iey, ażeby dobra Kościelne sprzedała. „ Lecz Obywatelu Generale (mowili Municypalni) ktoż ie kupować odważy się i coż się z nami stanie kiedy się rzeczy odmienią, a my tey sprzedaży dopomagać będziemy. „ Na co Generał odpowiedział „ Ja wam moie daie zaręczenie. „ — Stosownie do wydanego roskazu od tego wodza, nie tylko wszystkie dywizye armii iuż są w pogotowiu do marszu, ale procz tego każdy żołnierz dostanie 40 ładunkow więcey iak zazwyczay, broń nadpsuta odmieniona zostanie, wszystko co do artylleryi iest potrzebne, ma bydź w stanie iak naylepszym, twierdze muszą bydź we wszystko opatrzone, słowem przygotowania do rozpoczęcia dzielnego woyny są iuż porobione.

Municypalność *Wenecka* wspolnie z Patryarchą rożne odmiany w publiczney służbie Bożey porobiła, Muzyka instrumentalna we wszystkich Kościołach iest zabroniona, dla muzykantow, ktorzy przez to sposob do zarobku utracili, kassa zapomagaiąca iest urządzona, do niey każdy Kościoł codziennie 24. liwrow płaci. Wszystkie także ozdoby zbyteczne i teatralne w Kościołach znayduiące się, maią być sprzedane. Processye w granicach tylko Parafii Kościelnych odprawiać się maią, inni duchowni oprocz parafialnych towarzyszyć im nie będą. Wydatki Bractw są określone &c.

Municypalność *Ankony* na opędzenie swych potrzeb sprzedała dobr Kościelnych za 200,000 talarow.

Z *Neapolu* piszą, że Krol Oboyga Sycylii bardzo powiększa liczbe woyska swoiego tak co do piechoty iako i iazdy, i słychać że iuż do 80,000. ludzi wynosi. Oddział 16,000 ma być na granice posłany. — Eskadra Neapolitańska będąca w *Gaëta* pod rządem Kawalera *Fortoguerri* wkrotce wyidzie pod żagle, lecz iey przeznaczenie niewiadome.

Z Bruxelli 23 Września.

Nowy Minister sprawiedliwości Ob. *Lambrecht* wczoray wieczorem do *Paryża* wyiechał. Jest rodem z Belgium za dawnego rządu był nauczycielem prawa w akademii w *Lowanium*. — Kommendant nasz *Souham* iest złożony, mieysce to zapewne Gen: *Tilli* obeymie. Kommissarze Dyrektoryatu są teraz umocowani do odpieczętowania wszystkich listow, ktore się im podeyrzanemi zdawać będą. W *Leodium* 285 Xięży wykonało iuż przysięgę posłuszeństwa prawom Rzpltey.

Ze Szwabii 17 Września.

Pan *de Crawfurt* Kommissarz Angielski przybył d. 15 t. m. po południu do *Ueberlingen* i doniosł armii Xcia *Kondeusza*, że przestaie być w służbie W. Brytanii. Od 1 następuiącego miesiąca korpus ten wzięty będzie na żołd Rossyiski. D. 11 ieszcze Xiąże ieden Rossyiski przybył do *Ueberlingen* w towarzystwie iednego Kommissarza, Sekretarza i dwoch Officerow. — Wszystkie osoby użyte w administracyach lub w komissoryacie maią być oddalone, a mieysca ich zaymą Moskale. Anglia zapłaci szlachcie Francuzkiey żołd pułroczny gratyfikacyi. Korpus cały pociągnie kolumnami do *Ulm*, z kąd *Dunaiem* do *Linz* będzie transportowany. z *Linz* pomarszruie do *Lwowa*, pierwsza dywizya wyruszy iak słychać d. 1. Paz: woyska te rozkwaterowane będą na Wołyniu lub Podolu, i mieć będą też samą płacę, iaką mieli dotychczas. Nazywać się będą korpusem *Kondeusza* i pod iego kommendą zostaną. Pozniey posłane być maią ku brzegom morza Azowskiego, gdzie otrzymawszy grunta, uważane będą iako osada woyskowa.

Z Konstancyi 18 Września.

Kto chce widzieć nędzę ludzą w całey swey wielkości, niech w nasze strony przyiedzie. Codziennie przybywa tu przez Szwaycaryą po 50 lub 60 emigrantow Francuzkich w naywiększym niedostatku, ieden z nich z głodu onegday umarł, liczba ich iest nadto wielka, ażeby wszystkim dopomagać: powracaiących teraz z Francyi do 50,000 rachować można.

Z Koblenz 24 Września.

Na wczorayszym uroczystym pogrzebie G. *Hoche*, żaden z duchownych nie znaydował się. W tymże czasie spalono zwłoki zabitego w przeszłym roku G. *Marceau* i z wielką wspaniałością popioły schowano w marmurową Urne, ktorą w pośrzod wystrzału z armat w grobie zbudowanym iuż od roku złożono. 3 bataliony stanąwszy w koło niego w kwadrat przez całą godzine nieustannym ogniem strzelały. Grob pomieniony iest z kwadratowych kamieni i więcey 20,000. liwrow kosztował.

Z Strazburga 26 Września.

G. *Moreau* wczoray tu przybył i zaraz Rada woienna złożona była. Woyska z tey strony *Renu* będące iutro znaczne posiłki odebrać maią. Uroczystość ustanowienia Rzpltey w całym departamencie z nay większą wspaniałością była obchodzona.

Z Hanau 26 Września.

W całey naszey okolicy o woynie tylko mowiemy. Francuzi są daleko li-

cznieysi, niżeli Cesarscy i jeszcze się posiłkow spodziewaią. — Arcy Xiąże *Karol* iuż się w *Schwetzingen* znayduie. Zamek *Würzburgski* Austryacy bardzo fortyfikuią okopy przy *Hochberg* są straszne, iuż tam 40 do 50 armat Cesarscy zaprowadzili.

Z Wesel 29 Września.

Ostatnie wiadomości z Hollandyi zawieraią doniesienie o marszu armii Francuzkiey połnocney na żołdzie Rzpltey Batawow będącey ku brzegom *Renu*.

Z Lipska 29 Września.

La Fayette d. 19. t. m. uwolniony został. D. 26 przyiechał tu w towarzystwie maiora Cesarskiego *Auerheimer*. Żona iego i 2 corki. Generał *de la Tour Maubourg* z żoną, dwie corkami i bratem, Kapitan *Bureau de Pusy* z małżonką swoią, *Ludwik Romoeuff* Adiutant Genera *Buonaparte*, H. *Villaume* bywszy kommendant 1go regimentu w służbie Rzptey i R. *Pillet* bywszy adiutant G. *de la Fayette* razem iadą i wczoray w dalszą podroż do *Hamburga* udali się.

Z Brunświka 2 Października.

Znani wszystkim więźniowie *Ołomuńca* wczoray tędy przeieżdzali. Trudno iest opisać antuzyazm z iakim uważani byli w *Dreznie*, *Lipsku*, *Halle*, *Halberstadt*, i w naszym mieście. Gdzie się tylko okazali, lud biegał za niemi okazuiąc im swoy szacunek. W wielu mieyscach, iako np. w *Dreźnie*, żołnierze musieli im drogę po między ludem robić. W *Halle* studenci przyśli do nich z huczną muzyką graiąc i śpiewaiąc pieśni patryotyczne, a ieden mowcą z pomiędzy nich obrany rzekł do *la Fayetta*: „Przychodziemy oddać ci hołd winny, iako dopomagaiącemu do ugruntowania wolności Ameryki, do uznania praw człowieka we Francyi i szanownego przyiaciela wszystkich narodow.” — Wszystkim więźniom *Ołomuńca* w *Hamburgu* dopiero, gdzie przez *Haarburg* d. t. m. stanąć maią, zupełna wolność oznaymioną będzie.

Z Dwoch Mostow 24 Września.

Będące tu i w okolicach woyska Francuzkie obchodziły przed 2ma dniami ufundowanie swey Rzplitey, co dniem wprzody przez wielokrotne wystrzały z armat ogłoszono. O godzinie 11 z rana Republikanie poprzedzeni muzyką woyskową udali się do ogrodu zamkowego, tam był wystawiony ołtarz, na nim była złożona konstytucya ozdobiona wieńcem; przy niey były 4. sztandary troykolorowe. Na bokach ołtarza czytano napisy: „konstytucya roku 3. wolność, rowność i połączenie. Ołtarz był postawiony, przy piramidzie trzey-boczney przyozdobiony napisami stosownemi do tego obchodu, przezwiska 3. armii były także na nich wyrażone. Po wielokrotnych z armat wystrzałach kommendant *Mathieu* i Kommissarz Francuzki mieli mowy: potym był obiad na 60 osob, wieczorem bal, feierwerk, illuminacya &c. &c.

Z Roveredo 24 Września.

W wąwozie *Walsunger Thal* zwanym przez ktory się Francuzi przeszłą razą przedarli, Cesarscy się w znaczney liczbie zgromadzaią, z tamtąd stoią w linii ku *Primolano* pod kommendą Gener. *Kerpen*. Przy *Calliano*, *Trydencie* i *Borgo* bardzo wiele fortyfikacyi wysypali Austryacy. Codziennie się rozpoczęcia nieprzyiacielskich czynności spodziewamy. Francuzi nieprzepuszczaią do nas ani żywności ani też chcących przeieżdżać.

Z Filadelfii 20 Lipca.

Korsarz Hiszpański przybywszy w tych dniach do *Delaware*, zabrał wiele okrętow tam będących, między niemi *Asia* zwany, ktorego ładunek 800,000 talarow szacowano.

N^rum 82
DODATEK DO GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 13 PAŹDZIERNIKA R. 1797. W PIĄTEK.

Z Wiednia 4 Października.

Depesze, ktore iuż od nieiakiego czasu sekretarz legacyi Neapolitańskiey w *Paryżu* tu przywiozł, wcale nie czynią nadziei do pokoiu, iako teraz dowiaduiemy się. Dyrektoryat Francuzki nietylko nie chce nam *Mantui* wrocić, ale żąda, ażeby kraie na lewym brzegu *Renu* za Rzplitę oddzielną uznane były. Do przedugodnych warunkow pokoiu w *Leoben* podpisanych rząd Francuzki nie stosuie się. — Dla tego woyny trzeba się obawiać. — Boiazń ta sprawia, że papiery kraiowe 3 od sta w kredycie upadły, i handel z strony Włoskiey wiele bardzo cierpi. — W *Linz* iest znowu wielki magazyn założony. — Cesarz mianował Hrabiego *Mailath* Kanclerzem Wschodniey i zachodniey Gallicyi a P. *Weynę* bywszego Polskiego Posła przy dworze Wiedeńskim Vice Kanclerzem. —

Z Londynu 22 Września.

Lord *Malmesbury* w towarzystwie Lorda *Morpeth* i P. *Elis*, powrocił z *Lille* onegday w samo południe do *Londynu*. Lord Maior odebrał takowy list od Sekretarza stanu, wieczorem wprzody pisany: „Milordzie! sądzę potrzebną rzeczą donieść WPanu, że dziś wieczorem przybył kuryer z wiadomością, że Lord *Malmesbury* stosownie do danego mu od Pełnomocnikow Francuzkich *skinienia*, *Lille* opuścił nie dopiąwszy celu swego poselstwa i teraz iuż powraca (podpis) *Dundas*. — Kopia tego listu posłana do Giełdy trwogę powszechną sprawiła tak dalece, że papiery z 51 na 47 i puł spadły. — Już to po trzeci raz starania naszych Ministrow o pokoy nie udały się. Powrot Lorda *Malmesbury* tak był niespodziewany, że kuryer wiozący mu depesze stosuiące się do ostatnich zdarzeń w *Paryżu* na puł drogi go napotkał. — Deklaracya dworu Londyńskiego do wszystkich Europeyskich mocarstw względem wzbraniania się nowego rządu Francuzkiey Rzpltey podpisania pokoiu, iuż iest ułożona, i wkrotce do wiadomości powszechney podana będzie.

Wiele gazet tuteyszych lubo *nieurzędownie* w następuiącym sposobie opisuią ultimatum do pokoiu przez rząd Francuzki podane: „Rzplita Francuzka chcąc całą Europę przekonać o szczerym życzeniu zrobienia pokoiu, tudzież swoim pomiarkowaniu i sprawiedliwości pod następuiącemi warunkami chce zawrzeć pokoy z Anglią. 1.) W. Brytania odda wszystkie zdobycze osad Francuzkich i koszta woyny powroci. 2) Toż samo ma się rozumieć względem zabranych osad Hiszpanom i Hollendrom. 3) Wszystkie okrety zabrane Francyi przez Anglią tak 1go Czerwca iako i w *Tulonie* W. Brytania ma oddać, a spalone zapłaci. 4) Powroci *Gibraltar* Hiszpanom, stosownie do traktatu między tym narodem i Francyą podpisanego, przez

ktory Rzplita dopominać się o to przyrzekła. 5) Wszystkie okręty i towary zabrane Hollendrom maią im bydź wrocone lub zapłacone. 6) Drzewo wolności w Irlandyi zaszczepione będzie. 7) Krol Angielski nie będzie używał tytułu Krola Francyi. 8) Przezwisko *Petty France* iednego dystryktu w *Westminster* w *Londynie* będzie odmienione, gdyż Francya też samo w Bretanii zrobiła. 9) Bill względem cudzoziemcow w Anglii ma być zniesiony, ażeby Francuzom wolno było w *Londynie* i w całym krolestwie mieć zgromadzenia polityczne w takiey liczbie iak by się im podobało. 10) Francuzi maią mieć wolność w Anglii pisania i drukowania wszystkiego w iakimkolwiek ięzyku. 11) Wolno im będzie nosić kokardę narodową i obchodzić wspaniale uroczystości 14. Lipca 1789, 10 Sierpnia 1792, 21 Stycznia 1793 i 4. Września 97. 12) Posłowie Rzplitey maią mieć pierwszeństwo przed wszystkiemi innemi. 13) Audiencye maią im bydź dawane w dzień ktory sobie wybiorą. 14) Maią mieć prawo żądania kommunikacyi sobie wszystkich papierow i proiektow udzielanych gabinetowi Londyńskiemu przez Mocarstwa nieprzyiazne Francyi. 15) W. Brytania wyrzecze się wszelkich związkow z narodami nieprzyiacielskiemi Francyi. 16) Kommissarze Francuzcy wybiorą z galeryi krolewskiey 100 naypięknieyszych obrazow, tudzież 5. innych *Carton* zwanych. 17) Francya da nawzaiem z swoiey strony zbior naypięknieyszych obrazow wystawiaiących zwycięztwa 14 armii Rzpltey. 18) Bank Angielski pożyczy Francyi w metalowych pieniądzach 20 milionow funtow (800 milionow zł: Pols:) na lat 15 od ktorych prowizya będzie płacona, a dobra narodowe będą ich hypoteką. 19) Dla bezpieczeństwa Francyi, że W. Brytania pomienione artykuły we wszystkim dopełni, wydane będą Rzplitey porty *Plymouth* i *Portsmouth* z arsenałami, magazynami, drzewem do budowy okrętow &c: ktore potym oddane będą.

Słychać, że Parlament d. 10 Paźdz: zgromadzi się. Niektore iednak gazety zapewniaią, że to dopiero na początku Listopada nastąpi, gdyż P. *Pitt* ieszcze nie potrzebuie pieniędzy. — Jest proiekt nałożenia nowych podatkow na własność wszelkiego rodzaiu.

Admirał *Duncan* z flottą swoią wkrotce powroci do portow naszych dla naprawy okrętow, ktore przez burze wiele ucierpiały. Obawiać się potrzeba, ażeby eskadra Hollenderska nie pożytkowała z tego i nie wyszła pod żagle. — W Szkocyi nowe powstały zamięszania z powodu aktu milicyi, lecz ich szczeguły nie są wcale wiadome publiczności. — Parlament Irlandzki ma być do d. 24 Października odłożony.

Flottę kupiecką Portugalską z Brazilii płynącą Francuzi zabrali. — Lord Kanclerz Irlandzki ma tu na czas nieiaki przyiechać. — Sławne rękodzieła Irlandyi, od czasu rozpoczęcia woyny z Hiszpanią, nadzwyczaynie podupadły. Irlandya traci także wiele przez przerwę handlu na morzu śrzodziemnym i z Portugalią. — Lubo niektore pisma Francuzkie donoszą, że znany *Puissaie* w Bretanii w mundurze generalskim był widziany, pewną iest iednak rzeczą, że się w *Londynie* znayduie. — Ostatnia gazeta dworska zawiera list kapitana okrętu *Beaucoult*, ktory zatopił kapra Francuzkiego o 12 armatach. Dokładał on wszelkiey usilności, dla namowienia Francuzow, ażeby się przez wzgląd przewyższaiącey iego siły poddali, lecz na prożno: 16 tylko ludzi wyratowanych zostało. — Flotta nasza kupiecka z Indi-

ow zachodnich szczęśliwie do naszych portow przybyła.

Z Paryża 26 Września.

Na mieyscu Gen: *Angereau*, Gen: *Lemoine* został kommendantem woyſk w *Paryżu*. Gen: *Bernadotte* obeymie kommendę swey dywizyi we Włoszech. Na mieyscu iego kommenderować będzie w *Marsylii* Gen: *Pille*. — G. *Buonaparte* wydał z kwatery głowney w *Passeriano* odezwę do swego woyſka tey treści: „Żołnierze! będziemy uroczyście obchodzic pamiątkę dnia 1 *Vendemiaire* iako nayważnieyszą epokę dla Francuzow, i ktora zawsze sławna będzie w dzieiach świata. Tego dnia uſtanowiona zoſtała Rzplta i uorganizowany wielki narod przeznaczony, ażeby świat zadziwił. Żołnierze! wam to oddalonym od oyczyzny i tryumfuiącym w Europie, gotowano więzy. Wiedzieliście o tym, przemowiliście, narod się ocknął, wſkazał zdraycow i iuż są ukarani. Z odezwy Dyrektoryatu przekonacie się iakie były zamysły nieprzyiacioł waszych. — Złożmy dzięki odwadze pierwszych urzędnikow Rzepltey, armii *Sambry* i *Mozy*, armii wewnętrzney, patryotom i Reprezentantom wiernym oyczyznie. Oni nam na zawsze to zapewnili, o cośmy dla oyczyzny walczyli &c.

Obywatel *Lambrecht* Kommissarz rządu w Dep: *Dyle* miniſtrem sprawiedliwości ieſt mianowany. — Deputowany *Majeran* miał onegday w Radzie 500 mowe na pochwałe G. *Hoche* i żądał aby na iego honor we wszyſtkich armiach i miaſtach Rzpltey obchod pogrzebny był odprawiony. — Odesłano do deputacyi maiącey względem tego rapport przynieść.

Bywszy Generał *Jourdan* został Prezydentem Rady 500. a OO. *Sieyes*, *Chazal* &c. sekretarzami. — Dyrektoryat zalecił miniſtrowi Policyi zamknąć każdy teatr na ktorymby sztuki przeciwne republikanizmowi okazywano. — Pełnomocnicy z *Lille* iuż tu powrocili.

Na sessyi d. 23 w Radzie 500 *Echasseriaux* podaiąc proiekt wyſtawienia monumenta fundatorom Rzpltey tak mowił: „Nie dosyć ieſt obchodzić uroczyſtość fundacyi Rzpltey, potrzeba ieszcze uczcić pamięć ludzi wielkomyślnych, ktorzy ią ugruntowawszy, zgineli dla niey. Hołd ten oddany pamięci oswobodzicielow oyczyzny, nigdy nie był zaniedbany u dawnych Rzpolit. *Harmodius* i *Ariſtogiton* mieli sobie wystawione posągi. *Romulus* i *Numa* mieli Kościoły. Imie *Wilhelma Tell* ieſt wyryte na ſkałach szczęśliwey Szwaycaryi. Imie *Penna* nadane było wolnemu kraiowi. Czyliż mniey mamy zrobić dla fundatorow i męczennikow wolności Francuzkiey. Pałace nasze, ogrody publiczne, ozdobione są chimerycznemi amblematami, bogowie baieczni maią w nich swe ſtatui, a nigdzie oko republikanckie doſtrzedz nie może obrazu szanownego *Condorcet*, *Vergniaud Brissota* &c.

Z Hagi 30 Września.

Wydział interessow zagranicznych otrzymał kuryerem potwierdzenie wiadomości odebraney dawniey z *Paryża*, że Dyrektoryat przesłał d. 20 t. m. rozkaz do G. *Buonaparte* rospoczęcia nieprzyiacielſkich czynności. Roſkaz ten d. 29. lub 30 do *Udine* przywieziony będzie i zaraz potym woyna się zacznie, wyiąwszy gdyby Cesarz na wszystko zezwolił co Francuzi żądaią. — G *Beurnonville* przybył tu z *Utrecht*, 20,000. woyſka Francuzkiego i Batawow nad niższy Ren marszeruie. — Z żołnierzy nieposłusznych na okręcie w *Texel*, 7 naywinnieyszych powieszono: wreszcie rzecz ta żadnych za sobą nie ciągnie ſkutkow. Wyprawa flotty zdaie się być na inny czas odłożona.

inni iednak zapewniaią, że proiekt wylądowania na brzegi Angielſkie wkrotce będzie do ſkutku przyprowadzony i że iuż do tego rozkazy są wydane. — D. 25. dwa słonie dawniey w *Los* będące, do *Deventer* zaprowadzone zoſtały, z tamtąd ich na ſtatku do Brabancyi przetransportuią przeznaczone są do *Paryża*. — Kawaler *Bossy* oddał swe liſty kredencyonalne iako sprawuiący interessa dworu Turyńſkiego. — Prezydentem konwencyi obrany ieſt teraz, Ob: *Nyhout van der Veen* rownie gorliwy przyiaciel Rzpltey iak nie ubłagany przeciwnik anarchii, sekretarzami zaś obrani zoſtali podobnież myślący Obywatele *van Haeften* i *Sidorius*.

Liſt Miniſtra Int: Zagr: Rzpltey Cisalpińſkiey do Prezydenta konwencyi Batawſkiey, o ktorym dawniey iuż namieniliśmy, był w naſtępuiących wyrazach.

„Armia Włoſka pod kommendą Generała en Chef *Buonaparte* uwieńczyła wiekopomną roku zeszłego kampanią, nadaniem wolności narodowi Cisalpińſkiemu. Uſtąpili z Włoch nieprzyiaciele nasi. Jutrzenkę szczęścia przyszłego iużeśmy widzieli. Powinność ieſt rządzących, gdy pełnić obowiązki zaczynaią, do ktorych od wspołziomkow są powołani, donieść o tym walecznemu Batawow narodowi, ktory rowną z nami ma sprawę, rownych nieprzyiacioł, interes iednaki. Kray Cisalpińſki pod opieką Francuzow zoſtaiąc z Batawami, trzem narodom sprzymierzonym otworzy z czasem źrzodło niewyczerpane przemysłu, handlu i doſtatkow, być może zasłoną i przedmurzem wspolney wszyſtkich wolności. Niech tylko nierozerwana przyiaźń nas co rychley kojarzy, niech dotąd odległe narody, zaięte chęcią szacunku wzaiemnego braterſką sobie rękę podadzą. Skutkiem tych związkow będzie, zaręczam, powszechna wspołziomkow naszych szczęśliwość, przymierze między Batawami i Cisalpinami, epochą w Hiſtoryi pamiętną. Dla mnie zaszczyt nieśmiertelny, iż pełniąc obowiązek Miniſtra Rzpltey mogę ci zwiaſtować Obywatelu Prezydencie, iey niepodległość i Dyrektoryatu nowego instalacyą. Należą do niego, *Serbelloni*, *Moscati*, *Paradisi*, *Alessandri*, *Contarini*. Przyimiecież więc łaſkawie pierwszy ten dowod braterſkiego przywiązania, ktory z ich rozkazu przesyłam urzędownie, łącząc do niego z moiey osoby szacunek naywyższy.

(podpisano) *Testi*.

Z Strazburga 28 Września.

Zapewniaią, że Gener: *Angereau* wkrotce tu przybędzie dla obięcia kommendy nad armią *Renu* i *Mozelli*.

Z Salzburga 21 Września.

Część rezerwy lewego ſkrzydła Cesarſkiey armii ſtoiąca w okolicy *S. Michel* doſtała w tych dniach rozkaz bydź w pogotowiu do marszerowania naprzod. Przy artylleryi rezerwowey kilkaset artylleryſtow ieſt użytych dla przyśpieszenia pracy w laboratorium. W celu osadzenia ważnych wąwozow Salzburgſkich przeznaczono kilka batalionow woyſka Cesarſkiego i działa potrzebne iuż tam transportowano.

Z Koblenz 24 Września.

Osoby wzbraniaiące się bydź członkami nowego tuteyszego rządu na deportacyą ſkazane zoſtaną. Magiſtrat dotychczas będący był w odpowiedzi za wszyſtko co tylko przeciw osobom do klubow wchodzącym lub drzewu wolności przedsięwzięte bydź mogło. Prezydent miaſta odebrał rozkaz być przytomnym zaszczepieniu tego drzewa, nie chciał iednak być posłusznym i dla tego doſtał exekucyą do domu.

Z Düsseldorf 25 Września.

Proklamacya względem zaszłych od mian w kraiach Niemieckich na lewym brzegu *Renu* leżących, aż do *Uerdingen* iest ogłoszona. Cały ten kray na 5 Departamentow ma bydź podzielony, żydzi rownych praw z Chrześcianami używać maią. Okolice do takowych odmian przystępuiący od pańszczyzny i dawania dziesięciny są uwolnione.

Z Frankfortu 26 Września.

O niczym tu nie słychać, iak tylko o woynie. Woyska Francuzkie daleko są w znacznieyszey liczbie niż Cesarskie. — Na rowninie przy *Neuwied* stoią Republikanie obozem w 12,000 ludzi.

Konfederacya, czyli raczey nowo na lewym brzegu *Renu* tworząca się i tak nazwana Rzplita *Cisrenańska*, chcąca sobie teraz Dyrektoryat z 5 osob obrać, ma się rozciągać do Xięstwa Dwoch Mostow, gdzie iey proklamacye są także do wiadomości powszechney podawane. — Elektor Koloński wydał z *Mergentheim* odezwę do swoich poddanych na lewym brzegu *Renu*, ktora iest dowodem oycowskiey tego Xiążęcia pieczołowitości o dobro kraiu swego. W krotce także maią być uczynione przełożenia tak Cesarzowi iako i na Seymie Rzeszy Niemieckiey przeciw *Cisrenanizowaniu*. — Na rozkaz Cesarski ma być przy *Ulm* urządzonych 40 statkow wielkich, dla transportowania potrzeb woiennych.

Na utrzymywanie pospolitego ruszenia Węgrow (iako pisma publiczne wyrażaią) ma być zaciągniona od Cesarza pożyczka 12 millionow Ryńskich (48 millionow zło: pol:) za hypotekę dobra kameralne i przychody z kopalni solnych dane będą.

Woysko Francuzkie w Szwabii daleko iest licznieysze od Austryackiego. — Armia *Sambry* i *Mozy* ma iuż wszystkie potrzeby do rozpoczęcia kampanii. Gen: *Angereau* ma nad nią obiąć kommendę.

Z Udine 18. Września.

Negocyacya została zawieszona. Mar: *de Gallo*, Baron *Degelmann* i P. *Hoppe* znayduią się tu ieszcze. Pierwszy widuie się często z Gen: *Buonaparte*. Nowe instrukcye ktore Gen: *Meerfeld* przywiezie z sobą z *Wiednia*, zadecyduią woynę lub pokoy. — Zdrowie Gen: *Buonaparte* znacznie iest osłabione. Małżonka iego spodziewana tu iest z *Wenecyi*.

Z Mediolanu 21. Września.

Gen: *Buonaparte* znayduie się ieszcze w *Passeriano*, gdzie czeka na odpowiedź z *Wiednia* na ważne depesze, ktore tam Gen: *Meerfeld* powiozł. Stosownie do rozkazu iego wszystkie dobra zakonu Maltańskiego nieruchome i ruchome, w Rzpltey Cisalpińskiey znayduiące się, ogłoszone są własnością narodową tey Rzpltey, dożywotnie tylko pensye possessorom komandereryow będącym obywatelami Rzpltey, maią być wypłacone.

Trzecia część officerow w legiach Cisalpińskich, a czwarta w legii cudzoziemcow, ma być zaięta od officerow Francuzkich.

W gazetach naszych znayduie się następuiący wyrok Gen: *Buonaparte*, względem insurrekcyi w *Waltelinie*: „ Generał kommenderuiący bierze na siebie pośrzednictwo od stron obydwoch żądane dla zagodzenia sporow, między Gryzonami i ludem *Waltelinu* zaszłych. Wszystkie więc między niemi kroki nieprzyiazne powinny ustać i obydwie strony starać się maią wysłać iak nayprędzey deputowanych w tym celu. Rozkazuie się zatym: 1) Ge: *Murat* z kolumną woyska uda się na granice Walteliń-

ſkie. 2) Przywoła deputowanych ludu z *Sondrio*, *Bornico* i *Chiavenna* dla przywrocenia spokoyności w *Waltelinie* i ieżeli wypadnie potrzeba, zbroyną to poprze siłą. 3) Burzyciele spokoyności publiczney maią być aresztowani i surowo karani. (podp:) *Buonaparte.*

Od granic Włoſkich 26 Września.

Siła zbroyna Rzplitey Cisalpińſkiey ma iuż do 90,000 ludzi wynosić. — Gdy Obywatelka *Buonaparte* na sessyą municypalności Weneckiey przez ciekawość przybyła, z powszechnemi okrzykami radości przyięta zoſtała.

Słychać, że czynności nieprzyiacielſkie Francuzow z Cesarſkiemi d. 6. Października rozpoczną się. — Oſtatnie gazety Mediolańſkie donoszą, że *Buonaporte* powiedział swym żołnierzom, że w 2ch miesiącach czasu albo do swych domow powrocą albo znowu w prowincye Auſtryi pod mury *Wiednia* posuną się. Armia tego wodza ſtosownie do tychże gazet ſkłada się z 80,000 woyſka, ktore przynaymniey iedne lub kilka kampanii przeciw Cesarſkim odbyło i ſtoi na granicach Auſtryackich w dywizyach Generałow *Massena*, *Angereau*, *Bernadotte*, *Joubert*, *Berthier &c.* Do tego dodać należy 10. tysiecy świeżego woyſka od granic Sabaudyi, 30,000 ktore dawniey pod *Kellermannem* zoſtawało, legie cudzoziemſkie 10,000 ludzi wynoszące, 30,000 Cisalpinow i 10,000 Piemonczykow.

Z *Wenecyi* piszą że syn Gen: *Sanfermo* ktorego tymczasowa municypalność posyłała do Dyrektoryatu Francuzkiego. powrocił tam i przywiozł kopią noty podaney Ministrowi J. Z. względem zaięcia przez woyſka Auſtryackie Istryi i Dalmacyi. Poseł Rzpltey Cisalpińſkiey w *Paryżu* Ob: *Sopranzi* i Ambassador Turecki tamże znayduiący się podali podobnież noty do Dyrektoryatu Wykonawczego.

D. 6 t. m. Generał ieden z Legii na żołdzie Rzpltey Cisalpińſkiey zoſtaiących przeieżdżał z *Bononii* przez *Mantue* na *Mediolan* z depeszami do *Paryża*.

Z Cadix 2 Września.

Wszyscy, ktorzy z tąd uszli w czasie bombardowania, iuż tu powrocili. Eſkadra Hrabiego *S. Vincent*, krąży ieszcze w bliſkości portu naszego. Wiadomość o porażce Anglikow na *Teneryffie*, wielką tu sprawiła radość i podniosła męztwo marynarzow naszych.

Z Madrytu 5 Września.

Wiadomość o zawartym między Francyą i Portugalią traktacie w całey Hiszpanii wielkie sprawiła ukontentowanie. Dwor więc nasz z Lizbońſkim w dobrey zoſtanie harmonii. Stosownie do taiemnego artykułu traktatu Portugalia zapłaci Francyi 10 millionow Krusadow (45 millionow zło: Pol:) Niedawno pod *Gibraltarem* forpoczty garnizonowe ucierały się z forpocztami obozu *S. Rocha.* Nieprzyiaciel musiał uſtąpić z placu utraciwszy 25 ludzi w zabitych.

Z Nowego Yorku 2 Sierpnia.

Nie znayduiemy w dzieiach postępku rownie heroicznego iak ten ktory się tu przytrafił Pan H. uczęszczał do domu Pani T. iedną razą zaprzestał bywać i źle o niey zaczął gadać. Trzecia osoba będąc nieprzyiaciołką obydwoch, zmyśliła pismo Pana H. i list pełen nieprzyzwoitości do Pani T. przesłała. Ta rozgniewana nie wątpiąc wcale, że to od P. H. pochodziło, kazała go do siebie prosić; gdy przyszedł w prowadziła go do swego gabinetu i na klucz zamkneła.

„ Posłałam po WPana (rzekła) dla ukarania go za iego zuchwałość podłość. Publiczność uwierzy zapewne WPana obmowie, będziesz tryumfował, a wzgarda

będzie moim udziałem, szkodząc moiey sławie uczyniłeś mi życie nieznośnym. „ Okazuie mu potym lift, bierze 2 piftolety i chce przymusić Pana H. do poiedynku. Na prożno zapewnia o swoiey niewinności, że nic o tym liście nie wiedział, i przyrzeka autora wyszukać. Wszyftko to zdawało się być wykrętem i boiaźnią dla Pani T... żądaiącey koniecznie, ażeby przyiął piftolet. P. H... musiał na to przyftać i z piftole tem ftanął na przeciw Pani T... Strzeliwszy, chybiła, on zaś wyftrzelił w sufit. — Powtorżmy to zawołała Dama, i drugą parę pistoletow wydobyła z szafy. Nastąpiło nowe wymawianie się, nowe prożby, lecz naostatku trzeba było bydź posłusznym. Pani T. gdy staneli naprzeciw siebie, ftrzeliwszy raniła go w rękę, on zaś znowu w sufit wystrzelił: „Możesz się WPan teraz oddalić, odzyskałam część moiey sławy, lecz radzę szczerze, ażebyś nigdy drugiey damie w tym sposobie nie szkodził, bo ieżeli cokolwiek uczucia uczciwości mieć będzie, po utracie honoru życie sobie odbierze: to rzekłszy i oddaliwszy się, zabiła się.

Z Sztokolmu 22. Września.

Monarcha nas w towarzyftwie licznego dworu d 30. do *Carlsrocna* poiedzie. Efkadra pod kommendą Admirała *Wachtmeister* do *Stralsund* iuż przypłyneła. Dla przyięcia przyszłey Krolowy i podroży dworu 500. koni na każdey ftacyi ftać będzie.

Z Wilna 6. Pożdziernika.

Podobało się Jego Imperatorskiey Mości kupić na skarb dobra Xcia Alexandra Lubomirskiego zwane Poberezie, leżące w Gubernii Podolskiey z taką umową, ażeby długi Austryackim i Pruskim poddanym winne, ufpokoił sam Xże Lubomirski, a poddanym Rofsyiskim i tym u ktorych pod Zastawami Wsie iego znayduią się. opłacono było ze skarbu z fummy za te dobra należney; dla ktorego to rozrachunku i uspokoienia iego dłużnikow Rofsyiskich poddanych, iako też i tych, u ktorych Wsie iego są w Zastawie, za naywyższym Jego Jmperatorskiey Mości ukazem ustanowiona w Dubnie osobna Kommifsya złożona z dwoch członkow ze strony skarbowey, i iednego umocowanego od Xcia Lubomirskiego. — Oznaymuie się więc o tym wcześnie pomienionym Xcia Lubomirskiego kredytorom, ażeby każdy z nich, ktokolwiek ma do niego pretensye, fam albo przez Plenipotenta z potrzebnemi na to Dokumentami prezentował się w rzeczoney Kommifsyi w Dubnie na termin, iaki po rozpoczęciu iey przez nią samą będzie naznaczony: a ktokolwiek w takowym terminie prezentować się nie będzie, lub Plenipotenta nie przyszle, taki straci prawo fwoiego pofzukiwania. Austryaccy zaś i Prufcy poddani, ktorych opłatę długow Xże Lubomirski przyiął na siebie i na to ze skarbu pewną część pieniędzy odebrał, widzieć się maią w fwoich pretensyach z famym Xięciem Lubomirskim; gdyż Skarb z onemi nie ma żadnego interefsu.

Die 42. Ziehung der Königl: Preufsisch: Süd-Preufsischer Dritten Zahlen Lotterie. Zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungs-Schulen, und Armen-Anstalten, ist geschehen in Warschau in Gegenwart der Königl: General Lotterie Administrations Commifsarien Donnerstag den 12ten October 1797. früh um 9. Uhr. — Herausgezogene Nummern sind:

40. 25. 90. 68. 33.

Die 43 Ziehung ist Montag den 23ten October 1797. Früh um 9. Uhr. — Die Einfätze werden bei allen in Warfchau und Prag angestellten Lotterie Einnehmern bis Sonnabend den 21 October morgens, im Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 44 Ziehung bleibt auf den 2 Nowembra.

42. Ciągnienie Krola J. Pruskiego Trzeciey Loteryi Liczbowey. Na rzecz Inwalidow, Wdow, i Szkol, tudzież na wfparcie Szpitalow urządzone, działo się w Warfzawie w przytomności Kommifsarzow Generalney Administracyi Loteryi Krolewskiey we Czwartek d. 12. Paździer: 1797. rano o godzinie 9. — Wyciągnione Numera są:

40. 25. 90. 68. 33.

43. Ciągnienie będzie w Poniedziałek 23. Paździer: 1797. rano o godzinie 9tey. — Stawki u wfzystkich Kollektorow, w Warfzawie i na Pradze tylko do Soboty d. 21. Pazdzinr: rano, a w Kantorze Generalnym w Warfzawie aż do wieczora przed ciągnieniem przyiętemi będą.

44 Ciągnienie będzie d. 2. Listopada.

In den Königl: Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau sind auch Loose zur Königl: Berliner Classen Lotterie zu haben.

W Krolewskim Kantorze Generalnym w Warszawie; można też dostać Losow na Krolewską Berlińską Loteryą Klasową.

Avertissement.

Dem Publico wird hiermit bekannt gemacht, dass der Kaufmann Joh: Abraham Willink und die verwittwete Frau Jarzewicz gebohrne Elbel, bei ihrer Eheverbindung in den heute vor uns verlautbahrten Ehe-Pacten, die hiesige Statuarische Bürgerliche Güther Gemeinschaft, ganz aufgehoben und erkläret haben; dass sie in völlig getrennten Gütern sowohl in Betref der Substanz als des Erwerbes leben wollen. Warschau den 7. October 1797. — Königl: Preuss: Justiz-Magistrat.

Wiadomo się czyni ninieyszym Prześwietney Publiczności: Jako JP. Jan Abraham Willink Kupiec, i JP. Wdowa Maria Jarzewiczowa z Elbelow przy związku swym Małżeńskim w paktach Małżeńskich pod dniem dzisieyszym przed nami zeznanych tuteysze statuowe mieyskie społeczeństwo dobr ze wszystkim znieśli, a przytym oświadczyli; Iż w dobrach zupełnie rozłączonych tak co do substancyi, jako do dorobku żyć chcą. Dan w Warszawie dnia 8go Mca Października 1797. — J. K. Mci Pruskiey Sąd Sprawiedliwości.

Avertissement.

Es sind zu verpachten die dem Königl: Etats-Minister Herrn Reichs Grafen von Maltzan Excellenz gehörigen Herschaften Wieruszow und Opatow in Südpreussen im Wieluner District und dessen Ostrzeszowschen Creyse, an den Land und Post-Strassen von Warschau und Krakau nach Breslau gelegen ohnweit der Schlesischen Grenze. Es können diese beyden Herrschaften entweder im ganzen oder auch jede vor sich alleine auch allenfalls im einzelnen in 6 Departements oder Schlüsseln auf 6. 9. und mehrere Jahre in Pacht genommen werden. Pacht lustige brauchen mehr nicht, als eine halbjährige Pacht-Pension statt der Caution zu anticipiren und kann die Pachtung schon mit Johann 1797. seinen Anfang nehmen. Terminus zur verpachtung ist angesetzt, den 21. September und 18. October 1797 auf dem Schlosse zu Wierussow. Nähere Nachricht giebt zu Wieruszow der Ober Amtmann Dehnel und zu Militsch der Amts-Verwalter Hahn.

Maiętności Wieruszow i Opatow w Prusach południowych, w powiecie Wieluńskim a Cyrkule Ostrzeszowskim na wielkich kraiowych i pocztowych gościńcach z Warszawy i Krakowa do Wrocławia na granicy Slązkiey leżące, a będące własnością Krolew: Minist. a Stanu Hrabiego Imperii de Maltzan maią być puszczone w dzierżawę. Wspomnione dwie maiętności mogą być wzięte w arende na 6 albo 9 lat w całkowitości, lub każda z osobna, albo też częściami będąc podzielone na 6 departamentow czyli kluczow. Chcący ie arendować nie więcey jak połroczne quantum dzierżawy bez kaucyi będą antycypować, a dzierżawa od dnia S. Jana 1797. zacząć się iuż może. Termina do wypuszczenia w dzierżawę są dn a 21 Września i 18. Października 1797. na Zamku w Wieruszowie. Dokładnieyszych informacyi zasięgnąć można w Wieruszowie u Ober-Ekonoma Dehnel a w Miliczu u Ekonoma Hahn.

DONIESIENIA.

Walęty Jachimowicz syn po zmarłych Szlachetnych Joanny i Eliasza Jachimowiczow Małżonkow pozostały, ktory od czasu rewolucyi Warszawskiey niewiadomo gdzie zostaie, czyli żyie lub nie, a maiątek na niego spadaiący pozostał w Warszawie, przeto aby się tenże Walęty Jachimowicz zgłosił, jako właściciel maiątku lub też ktoby o iego wiedział życiu lub śmierci, aby raczył donieść do Kantoru Gazety Warszawskiey.

W Księgarni J. L. Kocha pod Nrem 19. na Ulicy S. Jańskiey znayduią się wyszłe z druku Książki: 1) Opis Miasta Warszawy, wszystkich Kościołow, Pałacow, Szpitalow, Kamienic i domow pod numerami ogolnemi jako też i Cyrkułowemi dla wygody publiczności w ięzyku Polskim i Niemieckim in 8vo alla rust: kosztuie zł: Pol: 2. 2) Kronika czyli zbior nayważnieyszych przypadkow zdarzonych w Europie od roku 1787. do roku 1798. krotko zebrana in 8vo alla rust: zł: 2. gr: 15.

Marcin Szczepaniuk poiąwszy za żonę Katarzynę Mazurkowne oboie z Klucza Siedleckiego dobr dziedzicznych JW. Ogińskiey, ze Wsi Chodowa, tenże Marcin Szczepaniuk od osiemnastu lat opuścił żone, i dotąd do niey nie powraca Ma włosy żułtawe, oczow niebieskich wzrostu miernego, wieku dotąd ma mieć 38. ktoky takowego znał, lub o nim wiedział, uprasza się Prześwietne publikum aby dał znać na pocztę do Poczt-Maystra Siedleckiego, czyli żyie lub nie gdyż ta Katarzyna zostaie bez nadziei dalszey oglądania męża, pragnie swoy stan odmienić.

JPP. de Greve uwiadamiaią Prześwietne Publicum, Iż w Pałacu Saskim Au Caffe de Bongout, będzie przez zimę Muzyka w pokoiach, ta ktora grała w ogrodzie.